

PREMIUM

▲ Inwoners van Stad aan 't Haringvliet willen graag dat hun dorp het eerste dorp van Nederland wordt dat met waterstof wordt verwarmd. Piet Diepenhorst en Stella Braber van de dorpsraad zetten zich in voor dat project. © Peter de Jong Fotografie

Stad aan 't Haringvliet droomt van een toekomst op waterstof

Is waterstof een goed alternatief voor aardgas voor de verwarming van huizen? Een groep bewoners van Stad aan 't Haringvliet vindt van wel. Zij willen dat hun dorp als eerste dorp in Nederland overstapt op de groene brandstof. Dit najaar hoort het dorp of het Rijk miljoenen wil meebetalen aan die droom.

Nadia Berkelder 29-08-20, 10:00

Stad aan 't Haringvliet is nou niet meteen het dorp waarvan je zou verwachten dat een groot klimaatexperiment aangaat. „Ten opzichte van stadse mensen zijn de mensen hier wat meer terughoudend”, zegt Maikel Groenewegen van der Weijden. „Maar op zich valt het met de weerstand nog wel mee. Mensen vinden de energietransitie eigenlijk vooral een ver-van-mijn-bed-show. En ze zijn bang dat ze een heleboel geld moeten gaan betalen.”

Dorpsraad

Groenewegen van der Weijden is één van de bewoners van het dorp die zich inzet voor een gewaagde stap: het eerste dorp in Nederland worden dat volledig overgaat op waterstof. Het idee kwam van de dorpsraad, vertelt voorzitter Piet Diepenhorst. „Drie jaar geleden vroeg de gemeente of we wilden meedenken over duurzaamheid. Het verhaal was dat heel Nederland in 2050 van het gas af moest. Wij hebben gekeken wat de alternatieven waren voor het dorp. En we kwamen als snel tot de conclusie dat er de mogelijkheden beperkt waren.”

Want wie geen aardgas meer wil gebruiken, heeft eigenlijk maar drie opties: het huis verwarmen met een warmtepomp, met warmte die overblijft van de industrie óf waterstof gebruiken voor het stoken van een cv-ketel. „Een warmtenet is hier niet”, zegt Diepenhorst. „We hebben geen industrie op het eiland. En een groot deel van de woningen in Stad aan 't Haringvliet is ook niet geschikt voor een warmtepomp. We hebben hier heel veel vrijstaande huizen van voor de oorlog die je uitgebreid zou moeten isoleren om dat rendabel te maken. Dat kan tienduizenden euro's kosten.”

We hebben geen industrie op het eiland. En een groot deel van de woningen in Stad aan 't Haringvliet is ook niet geschikt voor een warmtepomp

En dus blijft waterstof over. Maar of over een paar jaar ook echt waterstof door de gasleidingen naar de 600 huizen loopt, is nog onzeker. Het hangt onder meer af van geld. Het dorp heeft een aanvraag gedaan voor een subsidie van vijf miljoen bij het rijk. Binnen een paar weken wordt duidelijk of het geld ook echt komt. Daarnaast moet een grote meerderheid van de inwoners van het dorp het willen. Minstens zeventig procent is nodig voor groen licht, zegt projectleider Jonathan Reitsma. „We streven naar honderd procent enthousiasme. Maar dat is niet reëel.”

Science Fiction

Voor veel mensen klinkt waterstof als *science fiction* in de oren, maar zo gek is het niet, vindt Albert van der Molen van netbeheerder Stedin. „Het gebruik van waterstof is niet zo nieuw als het lijkt. In de industrie wordt het al volop gebruikt. Vroeger had je stadsgasfabrieken, ook in Rotterdam. Het gas wat daar vandaan kwam bestond vooral uit waterstof.” Stedin is één van de bedrijven die betrokken is bij het project Hydrogen City (Waterstof Stad). De netbeheerder experimenteert al op kleine schaal met waterstof in Rozenburg, waar in een flatgebouw cv-ketels hangen die draaien op waterstof. „Maar Stad is voor ons het belangrijkste waterstofproject”, zegt Van der Molen.

Dat juist in Stad aan 't Haringvliet wordt gedroomd over waterstof is niet zo gek. Op Goeree-Overflakkee wordt in de toekomst veel meer groene stroom geproduceerd dan het eiland zelf op kan maken. Die groene stroom die de windmolens en de zonneparken produceren, kan worden omgezet in waterstof. Waarom zouden bewoners niet mogen profiteren van het grote aantal windmolens waar ze toch ook best last van hebben, is de gedachte. „We hebben zelfs nog het idee gehad om een windmolen te bouwen die direct waterstof produceert”, zegt Diepenhorst.

▲ Laurens Huizer is energiecoach in Stad aan 't Haringvliet. Hij geeft mensen advies over hoe ze hun huis duurzamer kunnen maken. © Peter de Jong Fotografie

Vergrootglas

„Ik heb twee mooie dochters”, zegt Laurens Huizer. „Ik hoop dat zij ook nog van de aarde kunnen genieten. De toekomst is zijn motivatie om aan te haken bij de de inwonerswerkgroep Stad Aardgasvrij. „Dit project biedt veel kansen voor bewoners”, vindt hij. „Je huis wordt aangepast én qua veiligheid kan het niet beter. Als we hier straks waterstof krijgen, liggen we natuurlijk onder een vergrootglas. Als dit project mislukt, dan is het klaar met waterstof, dus dat laten ze niet gebeuren. Ik denk dat het veel voordelen heeft om de eerste te zijn.”

Koos van Rijn woont met zijn vrouw in het huis waarin Laurens Huizer is geboren, de oude burgemeesterswoning van het dorp. „Toen we dit anderhalf jaar geleden kochten was het meteen duidelijk dat het een uitdaging zou worden om dit huis fatsoenlijk te verwarmen”, zegt hij. „Eigenlijk is alles hier nu nieuw. In het oude huis hebben we een hele nieuwe schil gebouwd. Ik kijk reikhalzend uit naar de komst van waterstof. Waarom? Omdat het de ideale oplossing is. Er komt geen CO2 of stikstof bij vrij en het maakt ook geen lawaai.”

Het is leuk om hier deel van uit te maken en voorop te lopen

Bewoners

„Dit is de makkelijkste manier om over te stappen van aardgas naar een andere energiebron”, vindt Groenewegen van der Weijden. „Je hoeft eigenlijk alleen maar een nieuwe cv-ketel op te hangen. Het is leuk om hier deel van uit te maken en voorop te lopen. We hopen dat we voldoende supporters krijgen en dat het door kan gaan. Ik blijf positief, al vraag ik me soms wel af of het écht werkelijkheid wordt.”

Alleen al door het er met zijn allen over te hebben, ontstaat er nieuwe energie in het dorp, merkt Diepenhorst. Een paar jaar geleden dreigde het aantal inwoners van Stad aan 't Haringvliet terug te lopen. De supermarkt, de bakker en de slaggers verdwenen. „Er was twintig jaar geen nieuwbouw geweest. Nu zijn we heel actief in het dorp. Er gebeurt van alles. Het Innovathuis is gebouwd, het eerste huis dat een goedgekeurde waterstofinstallatie heeft en we hebben een deelautoproject in de nieuwbouw. En de nieuwbouwwijk zelf natuurlijk, die al deels aardgasvrij is. De huizen worden achter elkaar verkocht.”